

در واقع مادری خودش یک شغل تمام وقت است با این وجود
اما مامان‌هایی هم هستند که به دلایل مختلفی مجبورند
یا خودشان تمایل دارند بیرون از خانه هم کار کنند
و تعادل برقرار کردن بین این دو کار به شدت سختی است

«مامان‌ها» با چه ویژگی‌هایی خود را از سایر برنامه

همراه با ماد

احسان سالمی
روزنامه‌نگار

مادرها بخش مهمی از جامعه ایرانی هستند که معمولاً کمتر برنامه‌ای به شکل تخصصی برای آنها تولید می‌شود. در واقع بخش عمده‌ای از برنامه‌های تولید شده برای مادران برنامه‌هایی است که صرفاً بر موضوعاتی همچون بیماری‌ها یا مشکلات جسمی زنان یا موضوعاتی همچون آشپزی یا در بهترین حالت مسائل مربوط به زندگی زنانه و تعامل با فرزندان و همسر در آنها مورد بررسی قرار می‌گیرد. وجه مشترک اغلب این برنامه‌ها این است که تقریباً هیچ‌کدام مادران را از منظر سنی دسته‌بندی نمی‌کنند؛ این در حالی است که قرار گرفتن در موقعیت یک مادر در سال‌هایی ابتدایی آن، موقعیت خاصی است که نیازمند

مصائب مادر بودن!

البته دغدغه‌های فکری مادران صرفاً محدود به مساله عذاب وجدان در زمینه انجام وظایف مرتبط با مادری نیست. مساله آنجاست که بسیاری از مادران دردها و نگرانی‌هایی دارند که عموماً فرصتی برای طرح آنها نیست. بیشتر برنامه‌هایی که تا به امروز در تلویزیون تولید شدند بر این بخش از مادری تمرکز دارند که مادرانگی یعنی از خود گذشتن و با اشاره به این نکته بهشت زیر پای مادران است از وجوه معنوی مسؤولیت مهم مادر بودن صحبت کنند. در حالی که مادر بودن سختی‌هایی دارد که احتمالاً اغلب مادران دوست دارند در ارتباط با آن صحبت کنند. از نگرانی برای رشد فیزیکی و سلامت جسمی فرزندان گرفته تا مساله مهم تربیت و آموزش فرزندان که خودش دنیایی از دغدغه‌ها و دلمشغولی‌ها را به دنبال دارد. تازه این را باید کنار موضوعاتی مثل به حاشیه رفتن علایق شخصی مادران به واسطه مشغله‌های ناشی از نگهداری فرزند یا کنار گذاشتن آرزوهای شخصی به واسطه این شرایط بگذارید تا متوجه شوید؛ چرا مامان‌ها سعی کرده تا به این مساله مهم هم به عنوان یکی از سرفصل‌های اصلی این برنامه توجه ویژه کند.

کتاب، کارتون، تلویزیون و دیگران

اما فرآیند آموزش و تربیت کودکان از آن دسته موضوعاتی است که هر مادری را نگران می‌کند. دغدغه‌ای که معمولاً پس از فاصله گرفتن از ماه‌های ابتدایی تولد بچه و در اصطلاح از آب و گل درآمدن نوزاد برای اغلب مادران پررنگ می‌شود. این که بچه‌ها از چه زمانی می‌توانند تلویزیون تماشا کنند و از چه ماهی به بعد می‌توان برای بچه کارتون و انیمیشن پخش کرد؟ به‌ویژه آن‌که علاوه بر نگرانی برای مساله تأثیر منفی تماشای کارتون برای ذهن و چشمان بچه‌ها، مساله اثرات مثبت و منفی تماشای برنامه‌های تلویزیون و انیمیشن‌ها برای تربیت بچه‌ها نیز از مواردی است که معمولاً بسیاری از مادران نسبت به آن توجه ویژه‌ای دارند.

حالا باید این را به دغدغه کتابخوانی برای کودکان نیز اضافه کرد. یکی از سؤالاتی که شاید بسیاری از مادران از یکدیگر بپرسند، این است که تو برای فرزندت چه کتاب‌هایی خواندی؟ و آیا کتاب خوبی می‌شناسی که برای بچه تهیه کنیم و بخوانیم؟ «مامان‌ها» برای این موضوعات نیز دست به کار شد و از این گفته که برای بچه‌ها باید چیزی به عنوان «آداب تماشا» در نظر گرفت و البته در گفت‌وگو با مادران از تجربه کتابخوانی برای بچه‌ها، تأثیرات مثبت آن و البته ریزه‌کاری‌هایی در این زمینه گفته که چگونه یک کتاب خوب انتخاب کنیم.

واکاوی دنیای رنگارنگ اینستاگرام برای مامان‌ها

حتماً برای شما هم پیش آمده به صفحاتی در فضای مجازی به‌ویژه در شبکه اینستاگرام بر بخورید که در آن تصاویری از کودکان منتشر شده است. یکی از بحث‌های جدی در ارتباط با این صفحات این بوده که آیا راه‌اندازی و کار این‌گونه صفحات که معمولاً زیر نظر پدر و مادر کودکان است؛ از منظر تربیتی و روان‌شناسی اتفاق درستی است یا نه؟ یکی از موضوعاتی که در برنامه مامان‌ها مورد بررسی قرار گرفت؛ مساله سواد رسانه‌ای مادران به‌ویژه برای فعالیت در اینستاگرام بود. وقتی مادری با صفحات خوش آب و رنگ اینستاگرام کودکان روبه‌رو می‌شود، چه باید کند؟ آیا پشت صحنه این عکس‌ها واقعاً همان زندگی رویایی است که در این تصاویر نمایش داده شده است؟ و از آن مهم‌تر این که آیا می‌شود به توصیه‌های بلاگرها و روان‌شناسان اینستاگرامی در این حوزه عمل کرد؟

اینها سؤالاتی است که شاید بسیاری از مادران جوان ایرانی درگیر یافتن پاسخ آن باشند، اما به واسطه این‌که تاکنون در رسانه‌های رسمی و فراگیر به آنها پرداخته نشده، معمولاً پاسخ درستی نیز برای آنها مطرح نشده است. اما مامان‌ها سعی کرده به شکل مصداقی و با تکیه بر تجربیات مادران جوان به این سؤال‌ها پاسخ دهد.

مامان‌ها سواد رسانه‌ای یاد می‌گیرند

اما مساله مواجهه مادرها با دنیای تکنولوژیک امروزی، صرفاً محدود به استفاده از اینستاگرام نمی‌شود؛ به همین خاطر هم هست که مامان‌ها نیز صرفاً بر این حوزه تمرکز نکرد و سعی کرد به طور کلی به مساله افزایش سواد رسانه‌ای مادران بپردازد.

نحوه استفاده فرزندان از تکنولوژی‌ها مثل تلفن همراه و تبلت و نظر مادران مختلف برای سن مناسبی که کودکان می‌توانند سراغ استفاده از این فناوری‌های روز بروند در کنار مساله مهم ارتقای سواد رسانه‌ای خانواده‌ها به‌ویژه مادران که مسؤولیت اصلی تربیت فرزندان با آنهاست، یکی از محورهای اصلی مامان‌هاست. نکته اینجاست که موضوع دانش رسانه‌ای فراتر از تسلط بر نرم‌افزارهای موبایلی و کامپیوتری است و دامنه آن را باید به مساله اثرپذیری از موضوعات مطرح شده در فضای مجازی به‌ویژه از جانب چهره‌های معروف نیز گسترش داد. برای مثال بارها شده که در فضای مجازی با کانال‌ها و صفحاتی روبه‌رو شده‌ایم که توصیه‌ها و نصیحت‌هایی در زمینه‌های مرتبط با کودکان برای خانواده‌ها داشتند. مثلاً به فرزندان در فلان سن واکسن نزند یا این که قطره فلج اطفالی که به کودکان می‌دهند، آب است و داروی واقعی نیست. حرف‌ها و توصیه‌هایی که در بسیاری از موارد از اساس کذب است، اما خیلی از مادرها را دچار دل‌نگرانی و ترس می‌کند. مامان‌ها، سعی کرده با استفاده از تجربیات مادران و نکاتی که آنها به شکل تجربی از مواجهه با چنین موضوعاتی به آن دست پیدا کردند، سواد رسانه‌ای مخاطبان‌شان را بالا ببرد.